

בליקוטי הערות על שו"ת חת"ס הובא מספר שערי אמת שתמה על החת"ס שלמד מרש"י שנקט שערי מדינות ועיירות דשאר שותפין לאו בכלל רבים הם, דאיך דילג החת"ס על מה שנקט רש"י גם שערי חצירות, וכתב שם בליקוטי הערות דכוונת החת"ס דמדנקט רש"י גם שערי מדינות ועיירות, ע"כ חצרות דומיא דמדינות ועיירות קאמר שהם רבים ולא שותפין בעלמא.

הב"ח (סי' רצ"א) ג"כ כתב דאפילו בית שיש בו הרבה בעה"ב ועושין ביחד מזוזה נקרא מזוזה של יחיד, וכתב דכן משמע מפרש"י, וכוונתו לכאור' כנ"ל.

★★

כתב העמק ברכה (עמוד לג) דע"כ מבואר מהא דאין חיוב בדיקה בשל רבים רק פעמיים ביובל דעיקר חיוב בדיקה פעמיים בשבוע ליחיד אינו אלא דרבנן, וע"כ רצה לומר בתחילה כשבדוק את המזוזה חייב להכין מזוזה אחרת ולקובעה תיכף דאסור להמתין עד שיבדקו המזוזה הישנה, דאין חכמים עוקרים בחיוב בדיקה מצות מזוזה דאורייתא. מיהו שוב כתב דיש כח ביד חכמים לעקור דבר תורה בשב ואל תעשה ולבטל עשה כה"ג לשעה מועטת. [מיהו כל זה לכא' כשמוריד מזוזה ובודקה במקום, אבל הנוהגין להביא את המזוזה לאחרים לבדיקה ונמצא פתחם יותר משעה מועטת בלי מזוזה, בזה לא מצאנו שחז"ל עקרו מצוות מזוזה וחייב לפ"ז לקבוע בינתיים מזוזה אחרת, כן כתב בדעת קדושים (סי' רצ"א סק"א)].

★★

בשו"ת אגרות משה (חלק יו"ד ח"א סימן קפ"ג) כתב דאם צבעו המזוזה, אפילו בתוך שנה אחת צריך לבדוק, כי אפשר נכנס גם לחות שגרם לקלקל האותיות. ולכן קודם שצובעין מחוייבין להסיר המזוזות.

★★

בגמ': ובית המרחץ ובית הטבילה וכו'.

בשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ב סי' צ"ז) נשאל אהא דבמדינתנו עושין בכל בית חצר מיוחד להעמיד שם אמבטי לרחוץ כל גופו, אי יש לחוש בזה לצוואת ר' יהודה החסיד שלא יעשה אדם מרחץ בתוך ביתו, דהרי לכאורה מסוגיא דידן משמע דאף בחדר שאין שם זיעה מ"מ נקרא בשם מרחץ,

הוא רובה עכו"ם אין סוקלין אותה שמה, כיון דכתיב בשעריך, הרי דאזלינן בשערי העיר בתר רוב העיר ע"כ.

★★

בשו"ת עטרת משה להגה"צ ממאקאווא (יו"ד ח"ב סי' ריב) נשאר בצ"ע על הסוכרים דבית שיש בו שותפות עכו"ם וישראל פטור ממזוזה, דכיון דאפילו כשישראל שוכר בית מגוי חייב במזוזה כמבואר בשו"ע אין יתכן שכשהם שנים שותפין בו, הישראל והגוי, יהי פטור ממזוזה. וצ"ע.

★★

בגמ': מזוזת יחיד נבדקת פעמיים בשבוע.

פירש"י נבדקת שמא נרקבה או נגנבה. כתב הברכי יוסף בשו"ת ברכה (יו"ד סי' רצ"א) בשם הרד"ך דלפי פירוש השני ברש"י דדין בדיקה משום חשש גניבה א"צ לבדוק את המזוזה מבפנים ועל זה סמכו רובא דעלמא שאין בודקין אם נרקבה, אבל הרמב"ם כתב כפירוש הראשון של רש"י, וע"כ נכון לכל ירא שמים להחמיר. והברכי יוסף השיג על הרד"ך דלא שייך לומר כאן דהעולם סומך על פירוש השני ברש"י דאין כאן ב' פירושים אלא דרש"י פירט את שתי החששות, ולכן מעיקר הדין חייבין לבדוק את המזוזה גם מבפנים דליכא למ"ד דאין חוששין לנרקבה.

בשו"ת חתם סופר (יו"ד סי' רפג) כתב על פי דברי רש"י אלו, דאין צריך בדיקה על פי מומחה הבקי בחסירות ויתרות, דהחשש אינו אלא שמא נרקב אות אחת, וזה כל אדם יכול לבדוק. והביא מרמב"ן עה"ת (דברים ת, ד) בפסוק שמלתה לא בלתה מעליך, שגם אם יכסה קורה של עץ בבגד אחרי מ' שנה מתבלה, כ"ש שהמזוזה עלולה להירקב מזיעת הבתים והחומות.

★★

פירש"י כל דבר שהוא לרבים אין להטריח עליו הרבה שאם תטרח יהא כל אחד אומר יעשו חבריי. בחתם סופר (שו"ת יו"ד שם) נשאל אודות בית של ג' שותפין שיש בו יותר מארבעים מזוזות וטורח לפותחן ולבודקן אם יש להקל מלבדוקן פעמיים בשבוע כמזוזה של רבים שאינה נבדקת רק פעמיים ביובל, והשיב החת"ס דרש"י ד"ה ושל רבים פירש בהדיא דשל רבים היינו שערי עיר ומדינה דמשמע דשותפין דעלמא לאו בכלל רבים הם, עיי"ש שהביא ראיות לזה.